

Sukututkimuspäivä Pihtiputaalla lauantaina 20.9.2025

Paavo Hassinen

Pihtipudas on vajaan 4000 asukkaan kunta Keski-Suomen pohjoisosassa Jyväskylä-Oulu kantatien varrella. Kunnan pääelinkeinoja ovat palvelualat, maa- ja metsätalous, rakentaminen ja matkailu. Pihtipudasta ovat tehneet tunnetuksi muuan muassa Keihäskarnevaalit ja digiosaava, elämänviisas vaikuttaja Pihtiputaan Mummo ja urheilijavaikuttaja Tahko Pihkala.

Pihtipudas-Seura ry järjesti sukututkimuspäivän Pihtiputaan Wanhassa Pappilassa lauantaina 20.9.2025 klo 08:30-15. Päivän ohjelma koostui yhdistyksen puheenjohtajan Virpi Pihlajan avauspuheenvuorosta ja neljästä luennosta. Kauppi Wirkkala kertoi Keski-Pohjanmaalta noin 30 kunnan alueelta uudelle mantereelle siirtolaisiksi muuttaneista henkilöistä. Eri lähteistä löydettyjä asiakirjoja, todistuksia, matkalippuja ja henkilöiden kertomuksia on koottu yhteneväiseen muotoon hankkeen kotisivulle. Sivusto antaa ainutlaatuisen kuvan siirtolaisten elämästä ja matkojen haasteista.

<https://keskipohjanmaansiirtolaisuus.wordpress.com>

Anne Ruuttula-Vasari kertoi valtion metsistä ja näitä metsiä hoitaneista kruunun metsänhoitajista ja heidän suhteestaan ympäröivään yhteiskuntaan. Metsähallituksen arkistoista sukututkija voi löytää mielenkiintoista tietoa paikallisista oloista ja mahdollisesti myös omasta suvusta.

Ari Kolehmainen on jatkanut savo-karjalaisten sukujen tutkimusta. Perinteisen ja geneettisen tutkimuksen tuloksia yhdistämällä voidaan seurata sukujen ja sukuhaarojen liikkeitä. Tavoitteena on käsikirja savolaisista suvuista. Sari Näre kuvasi 300 vuotta sitten käytyä julmaa suuren Pohjan sodan (1700-1721) ja isonvihan (1713-1721) aikaa pihtiputaalaisten esivanhempiensa näkökulmasta.

Päivän aikana Purasen, Argillandereiden ja Jämsenin sukuseurojen edustajat esittelivät omaa toimintaansa ja sukututkimuksiaan. Sain esitellä myös Hassisten sukuseuran toimintaa ja yhdistyksemme kiinnostusta Pihtiputaan Hassisiin.

Tällä hetkellä Pihtiputaalta ei tunnu löytyvän aktiivista Hassisiin liittyvää sukututkimusta. Pihtiputaalla ja naapurikunnissa kuten Viitasaarella asuu Hassisten jälkeläisiä, Viitasaarella myös Hassisia.

Ari Kolehmainen selvitti muutama vuosi sitten Hassisten juuret Pihtiputaalle. Ari on jatkanut itä-suomalaisten sukujen asuinpaikkojen selvittämistä. Dna-tulosten kautta Ari on löytänyt joitakin Hassisiin liittyviä uusia osumia. Merkittävää läpimurtoa ei ole vielä löytynyt. Ari tutkii myös Hämeen pohjoisten erämaiden asutushistoriaa Suomen Geneettisen Sukututkimuksen Seura ry:n kautta (suges.fi). Tutkimuksilla haetaan tietoa sukujen siirtymisestä Keski-Suomen alueelle.

Pihtiputaalla on paikannettu neljä asuinpaikkaa, joissa Hassisia on oletettavasti elänyt 1500- ja 1600-lukujen taitteessa. Viimeisen vuoden aikana on Pirkkoliisa Närhin ansiosta on saatu kartalle viides asuinpaikka, Alvajärven Rekola. Nämä viisi asuinpaikkaa on merkitty oheiseen karttaan.

Rekolan tila on lohkottu Pekkarilan tilasta 1600-luvun alussa. Rekolan ensimmäinen isäntä on ollut Pekkarilaa hallinneen Heikki Hassisen Reko-niminen veli. Hassisten sukunimeä kantaneet ovat sittemmin hävinneet Rekolasta. V. 1640 Rekolan isäntänä on ollut Reko Eskonpoika Rekonen.

Perjantaina 19.9.2025 kävin tutustumassa Hassisten kolmeen varhaiseen asuinpaikkaan.

SUKUTUTKIMUSPÄIVÄ

la 20.9.2025 klo 8.30-15, Wanha Pappila

Ohjelmassa mm.

- Keski-Pohjanmaan siirtolaisuushanke, Kauppi Wirkkala
- Kruununmetsätorpparit, FT Anne Ruuttula-Vasari
- Savon-Karjalan sukututkimus, Ari Kolehmainen
- Suuri Pohjansota ja isovihan aika, Sari Näre
- Sukuseurat esittelevät toimintaansa
- Lounas ja kahvitarjoilut

Osallistumismaksu 30 e/hlö, sis. aamukahvi, lounas, päiväkahvi sekä päivän ohjelman.

Huom! Sukuseurat voivat esitellä tilaisuudessa omaa toimintaansa varaamalla esittelypöydän ilmoittautumisen yhteydessä.

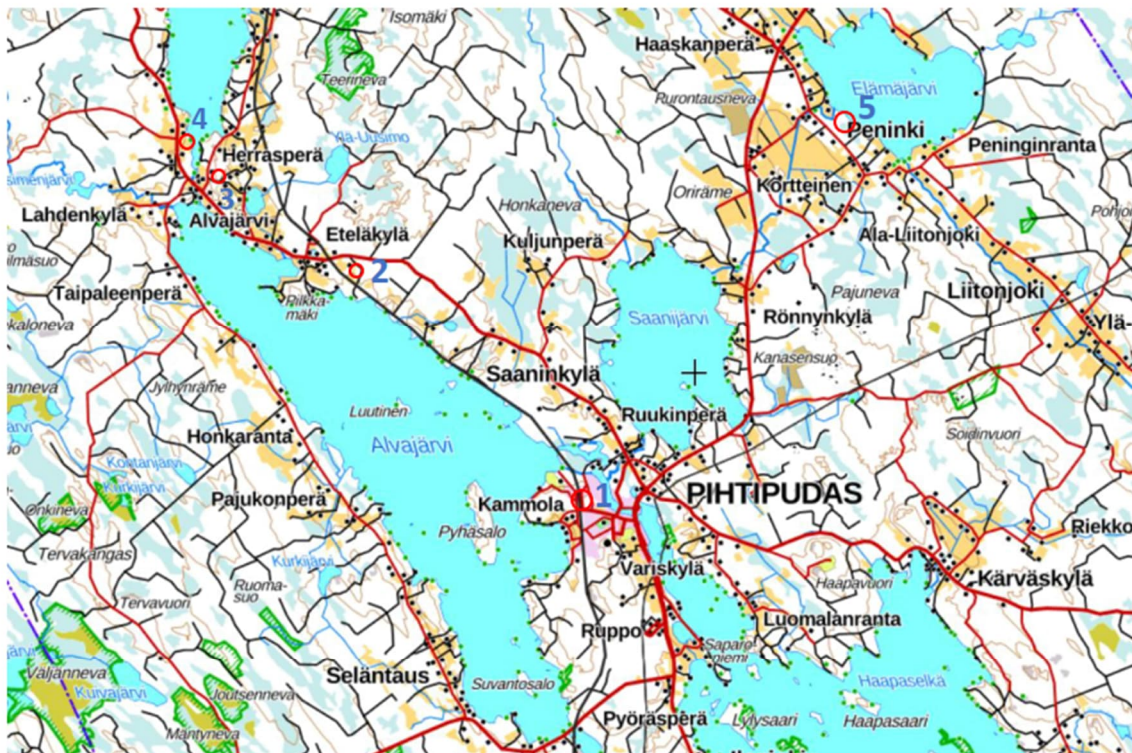
Ilmoittautumiset ja ruoka-aineallergiat pe 12.9. mennessä p. 0207 931 621 tai reija.karkkainen@pihtipudas-seura.fi

Tervetuloa kaikki aiheesta kiinnostuneet!

Ensimmäinen kohde on Seppäläntiellä sijaitseva Ari Närhin isännöimä maatila. Tuolla paikalla oletetaan sijainneen Pihtiputaan Pekkarila-niminen asuinpaikka, jossa vuonna 1560 verotettu Paavo Ollinpoika on perheineen asunut. Paavo on ottanut sukunimekseen Hassisen. Tämä Paavo lienee Pihtiputaan ensimmäinen Hassisen sukuun kuuluva asukas. Täyttä varmuutta Paavon asuinpaikan sijainnista ei ole, koska Alvajärven alueella on useita Pekkarila ja Pekkarinen nimisiä tiloja.

Toinen tutustumiskohde oli Alvajärven Rekola Reisjärventien varressa. Juhani Ruuskanen on kirjoittanut kattavan kuvauksen Rekolan vaiheista [1]. Keski-Suomen Argillandereiden sukuseuran jäsenlehdessä 47/2025 [2] on myös seikkaperäinen kuvaus Rekolasta. Rekolan omistaa nykyisin Juhani Ruuskanen yhdessä tyttärensä Anna Kaasisen kanssa. Sain Juhani Ruuskaselta etukäteen luvan vierailla pihapiirissä ja ottaa valokuvia. Rekolasta laadittujen selvitysten ansiosta Rekolan vaiheet ja Rekolassa asuneet perheet ovat hyvin tiedossa. Rekolan ja edellä mainitun Pekkarilan välinen etäisyys linnuntietä on vain noin 2 km. Molemmat paikat, pihapiiri ja rakennukset ovat erinomaisessa kunnossa ja aktiivisessa käytössä. Kolmas tutustumiskohde oli Elämäjärven rannalla sijaitseva Hassila. Tuolla paikalla on nykyään yleinen uimaranta. Rakennukset ovat hävinneet. Hassilan talon ja tilan paikkaa ja historiaa selvitettiin 7.7.2023 suoritettun tiedustelumatkan aikana.

Hassisten elinpaikkoja Pihtiputaalla

1. Kirkonkylän Kammolan Pellonpää
2. Alvajärven Paanalan tila Raikonlahdessa Reisjärventien varressa
3. Alvajärvi n:o 1, Pekkarila
4. Alvajärvi n:o 3, Rekola
5. Elämäjärvi n:o 1, Hassila

Kuvatekstit

- Kuva 1. Jokamiehen karttapohjaan on merkitty Hassisten viisi entistä asuinpaikkaa Pihtiputaalla.
- Kuva 2. Paavo Ollinpoika Hassisen oletettu asuinpaikka Alvajärven Pekkarila.
- Kuva 3. Reko Hassisen oletetulla asuinpaikalla on v. 1886 valmistunut Rekolan päärakennus.
- Kuva 4. Hassila-talon oletettu paikka Elämäjärven rannalla. Rakennukset ovat hävinneet.
- Kuva 5. Kirkkoherran asunnoksi v.1884 valmistunut Wanha Pappila on nykyään Pihtipudas-Seura ry'n hallinnassa. Wanha Pappila on Tahko Pihkalan synnyinpaikka.
- Kuva 6. Vuonna 1783 valmistunut puurakenteinen Pihtiputaan ristikirkko.

Kuva 7. Vuonna 1924 valmistunut Granit Oy'n rakentama kiviholvisilta on ollut Jyväskylän ja Oulun välisen valtatie silta vuoteen 1962 saakka.

Kertomuksen pohjana käytettyjä tietolähteitä

- [1] Ruuskanen Juhani, Alvajärven Rekolan vaiheita vuosisatojen saatossa. 2024. 2 s.
- [2] Närhi Pirkkoliisa ja Ruuskanen Juhani, Rekola Alvajärvellä. Keski-Suomen Argillanderit ry:n jäsenlehti Sukuside 47/2025. ss. 18-21
- [3] Keski-Suomen historia, osat 1, 2 ja 3. 1999.
- [4] www.pihtipudas.fi

